Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Analiza i interpretacja tekstów kultury I, PG_00189780						
Kierunek studiów	Kulturoznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	1		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Kulturoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Dariusz Szymański				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0	43.0		75
Cel przedmiotu	Studenci zaznajamiają się z pojęciem i granicami analizy i interpretacji - podstawowego celu badań humanistycznych. Poznają teorie interpretacji i podstawowe techniki analityczno-interpretacyjne stosowne dla różnych tekstów kultury oraz nabywają sprawności w posługiwaniu się nimi.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[KULL3_W03] Student_ka zna i rozumie terminologię z zakresu kulturoznawstwa na poziomie zaawansowanym	Student_ka zna i rozumie terminologię z zakresu teorii analizy i interpretacji tekstów kultury na poziomie zaawansowanym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[KULL3_U02] Student_ka posiada umiejętności pozwalające na prowadzenie badań nad kulturą i formułowanie wniosków dzięki właściwemu doborowi i wykorzystaniu teorii, metod oraz narzędzi badawczych kulturoznawstwa, jak również zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	Student_ka posiada umiejętności pozwalające na prowadzenie badań nad kulturą i formułowanie wniosków badawczych dzięki właściwemu rozumieniu pojęć analizy, interpretacji, tekstów i tekstów kultury	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[KULL3_W04] Student_ka w zaawansowanym stopniu zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych tekstów kultury	Student_ka w zaawansowanym stopniu zna i rozumie problemy związane z pojęciami i metateoriami analizy i interpretacji	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[KULL3_K01] Student_ka jest gotów_a krytycznie oceniać posiadaną wiedzę o kulturze i uznawać jej wartość w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	Student_ka jest gotów_a krytycznie oceniać posiadaną wiedzę o analizie i interpretacji tekstów kultury i uznawać jej wartość w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
[KULL3_U04] Student_ka potrafi brać udział w debatach, przedstawiając i oceniając stanowiska na temat kultury oraz popularyzując wiedzę o niej	Student_ka potrafi brać udział w debatach, przedstawiając i oceniając stanowiska na temat znaczenia analizy i interpretacji tekstów kultury oraz popularyzować wiedzę o nich w kontekście życia codziennego i prywatnego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

Problematyka ćwiczeń może być modyfikowana przez prowadzących w zakresie doboru tematów, tekstów, mediów, metodologii interpretacji itd. 1. Zajęcia organizacyjne. Tekst tekst kultury. Pojęcia analizy i interpretacji. Hermeneutyka - koło hermeneutyczne. 2. Artefakt. Performatywne ujęcie zjawisk kultury. 3. Hipoteza Sapira-Whorfa. Teoria paradygmatów Kuhna. Śmierć autora. 4-5. Dzieło otwarte. Intentio auctoris intentio operis intentio lectoris. Interpretacja chora/paranoiczna. 67. Interpretacja nadinterpretacja i rozumienie - nadrozumienie: dyskusja Eco Rorty Culler. 8. Granice anarchizmu interpretacyjnego, granice interpretacji. Uwarunkowania i konteksty interpretacji. 9. Sontag - przeciw interpretacji. 10-11. Intertekstualność. 12-13. Homotekstualność interpretacja homoseksualna. 14. Interpretacje Foucaulta (Panny dworskie), Ferro (Pancernik Potiomkin) i Moskalewicza (Murzynek Bambo). 15. Kolokwium.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wiedza z zakresu języka polskiego i kultury na poziomie szkoły średniej.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Kolokwium sprawdzającego znajomość lektur obowiązkowych i zagadnień poruszanych na zajęciach	51.0%	45.0%
Kolokwium - praca pisemna, której przedmiotem jest interpretacja wybranego tekstu kultury	51.0%	30.0%
Aktywne uczestnictwo w zajęciach	51.0%	25.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Barthes Roland, Śmierć autora, przeł. Michał Paweł Markowski, Teksty Drugie 1999, nr 12, s. 247251. • Culler Jonathan, W obronie nadinterpretacji, [w:] Umberto Eco, Richard Rorty, Jonathan Culler, Christine Brooke-Rose, Interpretacja i nadinterpretacja, red. Stefan Collini, przeł. Tomasz Bieroń, Znak, Kraków 1996, s. 108-121. • Dehnel Jacek, Fotoplastikon, W.A.B., Warszawa 2009 [fragmenty]. • Eco Umberto, Nadinterpretowanie tekstów, [w:] Umberto Eco, Richard Rorty, Jonathan Culler, Christine Brooke-Rose, Interpretacja i nadinterpretacja, red. Stefan Collini, przeł. Tomasz Bieroń, Znak, Kraków 1996, s. 45-65. • Eco Umberto, Poetyka dzieła otwartego, przeł. Jadwiga Gałuszka, [w:] tegoż, Dzieło otwarte. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych, przeł. Lesław Eustachiewicz, Jadwiga Gałuszka, Alina Kreisberg, Michał Oleksiuk, Krzysztof Żaboklicki, W.A.B., Warszawa 2008, s. 67-98. • Ferro Marc, Film jako kontranaliza społeczeństwa?, [w:] tegoż, Kino i historia, przekład Tomasz Falkowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011, s. 29-59. • Fischer Lichte Erika, Dlaczego estetyka performatywności, [w:] tejże, Estetyka performatywności, przeł. Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera, Księgarnia Akademicka, Kraków 2008, s. 11-30. • Fish Stanley, Co czyni interpretację możliwą do przyjęcia?, przekład Andrzej Szahaj, [w:] tegoż, Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane, pod red. Andrzeja Szahaja, przekład Krzysztof Abriszewski i in., Universitas, Kraków [2007], s. 99-119. • Foucault Michel, Panny dworskie (Las meninas), przeł. Anna Tatarkiewicz, [w:] tegoż, Słowa i rzeczy. Archeologia nauk humanistycznych, przeł. Tadeusz Komendant, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2005, t. 1, s. 21-38. • Głowiński Michał, O intertekstualności, Pamiętnik Literacki 1986, t. 77, z. 4, s. 75-100. • Iwaszkiewicz Jarosław, Czwarta symfonia, [w:] tegoż, Opowiadania muzyczne, Czytelnik, Warszawa 1971, s. 223-286. • James Henry, W kleszczach lęku, przetłumaczył Witold Pospieszała / lub: James Henry, Dokręcanie śruby, przeł. Jacek Dehnel dowolne wydanie. • Moskalewicz Marcin, Murzynek Bambo czarny, wesoły. Próba postkolonialnej interpretacji tekstu, Teksty Drugie 2005, nr 12, s. 259-270. • Nycz Ryszard, Intertekstualność i jej zakresy: teksty, gatunki, światy, Pamiętnik Literacki 1990, t. 81, z. 2, s. 95-116. • Ritz German, Iwaszkiewicz, Breza, Mach: niewypowiadane pożądanie a poetyka narracji, przeł. Andrzej Kopacki, [w:] tegoż, Nić w labiryncie pożądania. Gender i płeć w literaturze polskiej od romantyzmu do postmodernizmu, przekład Bronisław Drąg, Andrzej Kopacki, Małgorzata Łukasiewicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 2002, s. 177-195. • Ritz German, Literatura w labiryncie pożądania. Homoseksualność a literatura polska, przeł. Andrzej Kopacki, [w:] tegoż, Nić w labiryncie pożądania. Gender i płeć w literaturze polskiej od romantyzmu do postmodernizmu, przekład Bronisław Drąg, Andrzej Kopacki, Małgorzata Łukasiewicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 2002, s. 52-63. • Rorty Richard, Kariera pragmatysty, [w:] Umberto Eco, Richard Rorty, Jonathan Culler, Christine Brooke-Rose, Interpretacja i nadinterpretacja, red. Stefan Collini, przeł. Tomasz Bieroń, Znak, Kraków 1996, s. 88-107. • Sontag Susan, Przeciw interpretacji, [w:] tejże, Przeciw interpretacji i inne eseje, przeł. Małgorzata Pasicka, Anna Skucińska, Dariusz Żukowski, Karakter, Kraków 2012, s. 11-26. • Sontag Susan, W Platońskiej jaskini, [w:] tejże, O fotografii, przeł. Sławomir Magala, Karakter, Kraków 2009, s. 9-33. • Szahaj Andrzej, Granice anarchizmu interpretacyjnego, [w:] tegoż, O interpretacji, Universitas, Kraków [2014], s. 9-43. • Szahaj Andrzej, Siła i słabość hermeneutyki, Teksty Drugie 2012, nr 12, s. 8794. • Whorf Benjamin Lee, Nauka a językoznawstwo, [w:] Język, myśl i rzeczywistość, przeł. Teresa Hołówka, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1982, s. 279-294. A także inne teksty wybrane przez prowadzącego w zależności od potrzeb i założonych treści programowych.
	Uzupełniająca lista lektur	nie dotyczy
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	-	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.